

نام خانوادگی: نام پدر: پایه: نام دبیر:		به نام خداوند علم و قلم اداره ی آموزش و پرورش دبیرستان سال تحصیلی		نام درس: فارسی دهم تاریخ: زمان آزمون: سوالات ارزشیابی نوبت اول سری ۴ نمره با عدد: نمره با حروف:
---	--	--	--	--

بارم	ردیف
------	------

قلمرو زبانی

۱	معنی کلمات مشخص شده را بنویسید. ۱- الهی <u>فضل</u> خود را یار ما کن. ۲- دست معلّم از <u>وَقَب</u> حیوان روان شد. ۳- در مقابله <u>لثیمی</u> ، کریمی کرد. ۴- تأثیر <u>اختران</u> شما نیز بگذرد.	۱								
۲	در ابیات و عبارات زیر واژگانی که غلط املایی دارند پیدا کنید و درست آن را بنویسید. بر تیر جورَتان ز تأمّل سپر کنید. ----- سر و صدای شلوغِ گنجشک ها، حیات را برداشته بود. ----- و فلق ، محرابی که تو را در آن نماز صبح شهادت گذارده ای. ----- حق شناس باش؛ خاصّه قرابت خویش را. چندان که طاقت باشد. ----- خاست کزان ورطه، قدم در کشد. -----	۲								
۰/۲۵	نوع حذف را در جمله زیر، بنویسید. « هم نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم نشین بد. »	۳								
۰/۲۵	جدول زیر را کامل کنید. <table border="1" style="margin: 10px auto; width: 60%;"> <tr> <td>مضارع اخباری</td> <td>امر</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>می گذشتی</td> </tr> </table>	مضارع اخباری	امر	فعل			می گذشتی	۴		
مضارع اخباری	امر	فعل								
		می گذشتی								
۰/۵	مترادف و متضاد واژه « رفیع » را بنویسید. مترادف: _____ متضاد: _____	۵								
۰/۵	جدول گروه اسمی زیر را با مثالی کامل کنید. <table border="1" style="margin: 10px auto; width: 60%;"> <tr> <td>وابسته</td> <td>وابسته</td> <td>هسته</td> <td>وابسته</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	وابسته	وابسته	هسته	وابسته					۶
وابسته	وابسته	هسته	وابسته							

۰/۲۵	۷	ضمیر متصل در بیت زیر چه نقشی دارد؟ « چو یار نیست به تسکین خلق نتوان زیست // که دوستان اگر دهنده، جان ندهند »
۰/۲۵	۸	یک واژه دو تلفظی بنویسید. ()
۰/۲۵	۹	در جمله « به مجلس وزیر شدیم » فعل اسنادی است یا غیر اسنادی؟
۰/۵	۱۰	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. « <u>صاد</u> <u>هرگز</u> <u>جانوری</u> جز از <u>پهلوی</u> نکشید. »
۰/۵	۱۱	نوع « واو » در عبارت زیر را مشخص کنید. « زندگی و سفر مانند هم هستند و در طول زندگی، سفر می کنیم. »
۰/۵	۱۲	یک جمله مرکب مثال بنویسید.
۰/۲۵	۱۳	جمله پیرو یا وابسته را در این عبارت، مشخص کنید. « اینها دریادلان صف شکنی هستند که دل شیطان را از رعب و وحشت می لرزانند. »
قلمرو ادبی گروه آموزش نیست شو		
۰/۲۵	۱۴	آرایه « حس آمیزی » این بیت را مشخص کنید. « لیک چنان خیره و خاموش ماند // کز همه شیرین سخنی، گوش ماند »
۰/۲۵	۱۵	« مجاز » در این بیت کدام است؟ « قطره باران که در افتد به خاک // زو بدمد بس گهر تابناک »
۰/۲۵	۱۶	تشخیص در عبارت زیر را مشخص کنید. « درختان را دوست دارم که به احترام تو قیام کرده اند. »
۰/۲۵	۱۷	آرایه « حسن تعلیل » در این دو بیت کدام است؟ ۱- بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد // حاصل بی حاصلی نبود جز شرمندگی ۲- شاد و بی غم بزی که شادی و غم // زود آیند و زود می گذرند
۰/۵	۱۸	اضافه تشبیهی و استعاره در این بیت کدام است؟ « برکن ز بن این بنا که باید // از ریشه بنای ظلم بر کند »

۰/۲۵	در بیت زیر « بلغزد پای » کنایه از چیست؟ « دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای // فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد »	۱۹
۰/۲۵	« ایهام » در بیت زیر را مشخص کنید. « گفتم بوی زلفت گمراه عالمم کرد // گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید »	۲۰
۰/۲۵	در عبارت زیر جناس کدام است؟ « از روی نیکوش، حبس و چاه آمد و از خوی نیکوش تخت و گاه آمد »	۲۱
۰/۲۵	در عبارت زیر سجع را مشخص کنید. « برداران یوسف، چون او را زیادت نعمت دیدند و یعقوب را بدو میل و عنایت دیدند. »	۲۲
۰/۵	ارکان تشبیه را مشخص کنید. « آفتاب فتح درخشش عجیبی دارد. »	۲۳
۱	آثار زیر اثر چه کسانی است؟ ۱- اسرار التوحید: ۲- اتاق آبی:	۲۴
۱	جای خالی مصراع ها را کامل کنید. « وقتی دل سودایی، می رفت به بستان ها // بی خویشتم » « گر در طلبت // چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان ها »	۲۵
قلمرو فکری		
۰/۵	در بیت زیر، مقصود شاعر از « رمه » و « چوپان گرگ طبع » چیست؟ « ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع // این گرگی شبان شما نیز بگذرد »	۲۶
۰/۲۵	منظور از بیت زیر در مصرع دوم « سیرت زیبا » چیست؟ صورت زیبایی ظاهر هیچ نیست // ای برادر سیرت زیبا بیار »	۲۷
۰/۲۵	منظور از « تویی رزاق هر پیدا و پنهان » چیست؟	۲۸
۰/۵	مفهوم عبارت « گندم نمای جو فروش مباش » چیست؟	۲۹
۰/۵	منظور از بیت زیر چیست؟ « هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد // خدش در همه حال از بلا نگه دارد »	۳۰

۰/۵	منظور از جمله زیر چیست؟ « وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند »	۳۱
۰/۵	منظور از « خشکی نداشت » در عبارت زیر چیست؟ « زنگ نقاشی، دلخواه و روان بود. خشکی نداشت »	۳۲
۲/۵	عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. ۱- اسب از پهلوی، اسبی خود را به کمال نشان می داد. ۲- رنج هیچ کس را ضایع مکن، خاصه قرابت خویش را. ۳- سیرتش نیکوترین سیرت ها بود. ۴- ما را دمکی زیادت تر در گرمابه بگذارد که شوخ از خود باز کنیم. ۵- گوزن را رعنا رقم می زد.	۳۳
۲/۵	مصرع و ابیات زیر را به نثر روان بنویسید. ۱- نمی دانم، نمی دانم، نمی دانم، الهی // تو دانی و تو دانی، آنچه خواهی ۲- ابر ز من حامل سرمایه شد ۳- آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام ۴- دوش مرغی، به صبح می نالید // عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش ۵- چو گفتمش که دلم را نگاه دار، چه گفت // ز دست بنده چه خیزد، خدا نگه دارد	۳۴